

~ 1 ~

25.05.2019

דף מידע 227

חברי ארגון נכבדים

- [משפחת גליקליך מבילגוראיי](#)
- [מתן שפי – חוקר במכון ההיסטורי היהודי. קשר לשרה ברוך יוצאת בילגוראיי](#)
- [תמונת של בילגוראי 42 שצילם חייל גרמני.](#)
- [תמונת חוג דרמתי בבילגוראיי – תמונה שהגיע מיוסי שובל.](#)
- [שאלון לצרכי מחקר מיועד לבנות ובני דור שני.](#)
- [הלמוט קלייניקה הגרמני מאושוויץ שהציל יהודים](#)

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03- 6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il
פקס: 03-5718129

~ 2 ~

משפחת גליקליך מבילגוראיי

"חייב להכות על חטא" מייל זה התקבל מאסתי עילם שפיטלניק לפני כשנה ויש בו חומרים שראויים להתפרסם, רק שמסיבות שונות לא עלה בידי להתארגן ולעשות זאת כבר אז. ברם עדיף מאוחר מכלל לא.

וכך כותבת אסתי:

שלום רב ישראל

השבוע קבלתי מקבץ של תמונות הקשורות במשפחת גליקליך מבילגוראיי. את התמונות שלחה לי רוזאלי בייקר לבית גליקליך, הבת של יוסף שאול (ג'ו סול) גליקליך, שהוא הבן של רפאל גליקליך. אציין שרוזאלי כבר כתבה פה בעבר, בקשה מידע על אח של אימה מאטיס קניגסברג ולמיטב ידיעתי עד היום לא נמצא כל מידע. עוד אציין שיוסף שאול גליקליך היה אחראי על חלקת הקבורה של יוצאי בילגוריי בבית העלמין מונטפיורי בקווינס, ניו יורק, עד פטירתו ב 1993 והוא כמובן קבור שם.

רוזאלי נולדה בארצות הברית אבל אבא שלה יוסף שאול נולד בבילגוריי ב 1902 ואביו רפאל גליקליך נולד ב 1873 בבילגוריי אף הוא. למיטב מחקרי לאבא של רפאל קראו הילל גליקליך וגם הוא נולד בבילגוריי ב 1845. אני קשורה לרוזאלי דרך אבא שלה שהוא בנם של רפאל גליקליך כאמור לעיל ושל חנה מכלה פיירמן, אחות של סבא רבא שלי חיים פיירמן. כולם אנשי בילגוריי.

להלן התמונות והסברים כמיטב יכולתי.

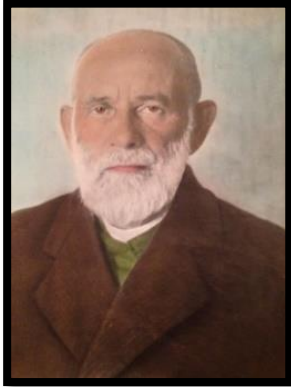
בתמונה זאת בה מופיעים אנשים רבים יהיה נהדר אם מישהו יוכל לזהות בני משפחה שלו. בתמונה הזו אבא של רוזאלי, יוסף שאול גליקליך, מסומן ב X מעל ראשו [שלישי משמאל בשורה העליונה]. מיהם האנשים האחרים ומה האירוע? מכיוון שיוסף שאול נולד ב 1902 והיגר לארצות הברית ב 1933 אנו מניחים שהתמונה היא באיזור 1925-1932. התמונה צולמה בוודאות בבילגוריי.

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03- 6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il
פקס: 03-5718129

~ 3 ~

בתמונה הצבעונית גליקליך רפאל, כאמור מדובר בסבא של רוזאלי. יליד בילגוריי, נפטר בקנדה. התמונה צולמה בקנדה או בארצות הברית וכמובן, לנוכח גילו בתמונה - לא בבילגוריי.

האישה שבתמונה היא רייזל גליקליך, הבת של רפאל גליקליך וחנה מכלה לבית פיירמן. נולדה בערך ב 1913 בבילגוריי ונפטרה בבילגוריי בערך ב 1938.

סדרת תמונות יוסף שאול גליקליך

בתמונה זאת יוסף שאול, ג'ו סול גליקליך, בצעירותו בבילגוריי

בתמונה הנישואין יוסף שאול גליקליך בחתונתו עם פייגה מלכה לבית קניגסברג (כשלעצמה - מטרנוגורוד). בארצות הברית היא נקראה פלורנס. החתונה הייתה בספטמבר 1932 במקום שנקרא קרלופקה KARLUPKE. צרפתי את ההזמנה לחתונה - אוצר. אז התמונה השישית היא ההזמנה לחתונה.

בתמונה המשפחתית (שאותה כבר שלחתי פעם לקבוצה, אבל אני מצרפת שוב כי היא קשורה לגמרי) רואים את יוסף שאול הפעוט יושב על ברכי אימו חנה מכלה לבית פיירמן. התמונה היא בערך מ 1905. זו אחת התמונות שהיו לי לפני שקבלתי את התמונות לאחרונה מרוזאלי.

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03- 6967589 rivka783@zahav.net.il
 ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il
 פקס: 03-5718129

~ 4 ~

ישראל, בוודאי! תעשה בזה שימוש לאתר ולעדכונים. זה מה שחשבתי שתעשה וגם בקשתי רשותה של רוזאלי לכך. היא שמחה על כל תפוצה של תמונות אלה.
לא שלחתי לך תמונה של אמא של רוזאלי, פייגה מלכה קוניגסברג או קניגסברג מטרנוגרוד, יש לך תמונה שלה בעצם בתמונות החתונה, אבל כעת החלטתי כן לצרף את תמונתה. הססתי כי היא לא הייתה מבילגוריי, אבל יש בוודאי אנשים רבים בקבוצה שלנו שיש להם קשר עם טרנוגרוד, אז בכל זאת אני מצרפת.

בתמונה זאת - בת אחרת של רפאל גליקליך וחנה מכלה פיירמן, שמה הודעס, הדסה גליקליך, ילידת בילגוריי 1914. ובתמונה היא עם בעלה יוסף חצקלברג ועם בתה שרה ילידת 1948. התמונה כנראה צולמה במחנה עקורים היידנהיים בגרמניה. המשפחה היגרה לקנדה. הודעס כבר נפטרה בקנדה ב 1983.

ואת מסכת גליקליך אני מסיימת עם המצבה של יוסף שאול גליקליך, כך שיש לנו אותו החל מגיל של פעוט ועד למקום קבורתו, כאמור בבית העלמין אולד מונטפיורי בקווינס ניו יורק.

אשמח להערות, שאלות, זיהוי של מי מהאנשים בתמונה הראשונה יתקבל בהמון תודה.

בברכה
אסתי שפיטלניק עילם
הבת של דבורה מרצר מבילגוריי
נכדה של אטה מירלה מרצר לבית פיירמן (הקשר שלי לתמונות)

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il
פקס: 03-5718129

~ 5 ~

מתן שפי – קשר לשרה ברון יוצאת בילגוראיי.

מתן שפי הוא חוקר היושב בוורשה במכון ההיסטורי היהודי ע"ש עמנואל רינגלבאום בוורשה. זהו מרכז לגנאלוגיה ומורשת של משפחות יהודיות מפולין. איש זה נמצא ברשימות התפוצה שלי ומקבל באופן קבוע מידע מאתנו ואת כל העדכונים שאני מפרסם לארגון יוצאי בילגוראיי. כך שכאשר הוא עולה על דבר העשוי לעניין אותי הוא מקפיד לתקשר אתי, לידע וגם לשאול שאלות להבהרה.

בפברואר 2019 כתב לי מתן:

נושא: חיפוש קשר לשרה ברון יוצאת בילגוראיי

שלום ישראל

במסגרת פעילותנו במכון היהודי ההיסטורי בוורשה, אני מחפש קשר למשפחתה של שרה ברון, יוצאת בילגוראיי, במקור שם נעוריה היה באט, לפי דפי העדות בתם של מנשה ובריינדלה, אשמח אם אתה מכיר את המשפחה או קשור אליה ותוכל לעזור לנו ליצור איתם קשר במאגר תמונות שהונגש לאחרונה בפולין נמצאת תמונה של אחיה של שרה שנספה במלחמה - יוסף באט.

וחשבנו שזה יעניין את המשפחה

כל טוב

מתן שפי.

למייל צורפה התמונה הבאה:

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il
פקס: 03-5718129

~ 6 ~

תשובתי למתן:
שלום מתן.

אני שמח שייצרת אתי קשר. שרה ברון הייתה דודתי, הייתה אשתו של דודי שלום ברון [בראון] שניהם כבר אינם בין החיים.

במקור הייתה בת למשפחת באט כפי שציינת שמקום מגוריהם היה ברחוב 3 במאי והבית בו גרו הפך לגטו היהודי בבילגוראיי.

שני ילדיה חיים עם משפחותיהם בישראל: אריה בר-און מתגורר בנתניה, וד"ר בתיה אילון מתגוררת ברעננה הם בני דודיי.

אני מכתב אותם במייל זה.

בתודה והערכה.

ישראל בר-און

תשובתו של מתן לא אחרה להגיע ושפכה אור נוסף על המקרה ועל שיטת העבודה של החוקר:

שלום ישראל והמשפחה

לפני כמה שבועות הועלו לרשת אוסף תמונות של עצורים ואסירים פוליטיים משנות השלושים בפולין,

ניסינו (במחלקה הגנאלוגית במכון היהודי ההיסטורי ע"ש עמנואל רינגלבלום בוורשה) לעבור על התמונות ולמצוא דמויות

מוכרות, משפחות שעבדנו איתן או סיפורים אחת מהתמונות היא של יוסק לייבה באט Josek Lejba BAT שעצור בזמושץ'

משנת 1933 השם התאים לדף עד שראיתי ביד ושם שמילאה שרה ברון על אחיה בשם דומה, שמגיע מבילגוראיי וכך איתרתי

את ישראל.

התמונה נמצאת בקישור הבא - מצד שמאל למטה

<https://szukajwarchiwach.pl/2/349/1/4.3/140/skan/full/vBcWIMUK3ldJcn80fU6RA>

כך תוכלו לראות את כל האוסף הארכיוני

אנא ענו האם הוא דומה למשפחה שאתם מכירים והאם אתם מכירים את מעצרו (ואולי ישיבתו בכלא) או פעילותו הפוליטית

(כנראה קומוניסט) באם אתם אכן המשפחה - אשמח גם לאישורכם להשתמש בתמונה ובסיפור הקטן הזה כדי שנוכל לחלוק

את עבודתנו ברשת וברשתות החברתיות.

כל טוב

מתן שפי.

מתן שלום ותודה.

דברתי עם בת דודתי והיא אישרה את הפרטים, בשמות ההורים יש דמיון אך הם מעט משובשים. אני בטוח שמדובר באח

של שרה וכל הכבוד על הטרחה שלכם. בתיה תצור אתך קשר כדי להמשיך בעניין זה.

ערב נעים ואם יזדמן לך להגיע ארצה, הרי אתה מוזמן לבקר אצלי ולראות את הארכיון הבילגוראיי שלי.

בברכה

ישראל בר-און

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il

ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il

פקס: 03-5718129

~ 7 ~

יצירת הקשר בין בתיה בר-און לבין מתן.
שלום מתן,

שמחתי לקרוא את ההתכתבות בינך ובין בן דודי ישראל בר-און ובמיוחד לראות את התמונה של דודי, אח של אימי המנוחה, יוסל באט. אני לא מכירה את התמונה הזו, אבל ידוע לי שאח זה של אמא, האח הבכור, היה בחור מוכשר (היה חבר טוב של הסופר בשביס-זינגר) וברח מבית הוריו בבילגוראיי לוורשה (אולי לקרקוב?) מפחד המשטרה הפולנית, כי אכן היה קומוניסט. הוא באמת ישב בכלא. לא ידוע לי כמה זמן. אני יודעת כי נשא אשה והיה לו ילד וכי נהרג במלחמה (בצבא האדום?) מאד הייתי רוצה לדעת מה עלה בגורלם של דודי, של אשתו ובנו. איני יודעת עליהם דבר חוץ ממה שכתבתי כאן. במשך השנים ניסיתי לחפש בארץ אנשים ששמום באט אך מי שמצאתי לא היו משפחתי. אשמח אם תוכלו לעזור לי בכיוון זה. אני יכולה לתת לך פרטים נוספים על הוריו של יוסל, סבי וסבתי מצד אמי. אולי תוכלו למצוא במסמכים פולנים או רוסיים מידע על גורלם של השלושה.

מקווה לשמוע ממך ותודה על עבודתכם הברוכה,

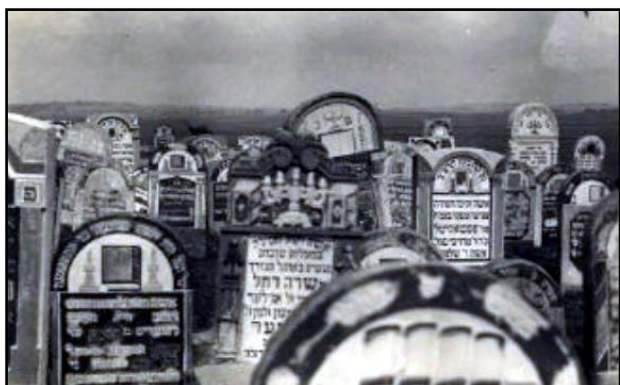
בתיה אילון

לצערנו, יותר מהמידע שמתן הצליח להשיג לא נמצא מידע נוסף, כך שמה שעלה בגורל ובגורל הוריו הוא בחזקת תעלומה כמו גורלם של רבים, יותר מדי רבים מבני עמנו.

תמונות של בילגוראיי 42 שצילם חייל גרמני.

חברת האירגון שלנו, מיכל לייסט מצאה באינטרנט באתר של ארכיון "שם עולם" בכפר הרוא"ה, תמונות מבילגוראיי שצילם חייל גרמני. התמונות לדעת המכון צולמו בפברואר 42 ואם פרט זה נכון ניתן לראות למשל שבית הקברות עדיין עומד על תילו.....

כל הזכויות שמורות ל"מכון שם עולם", כפר הרוא"ה 3895500 טלפון: 04-6301637 shemolam@shemolam.org.il

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il
פקס: 03-5718129

~ 8 ~

תמונת חוג דרמטי בבילגוראיי – תמונה שהגיע מיולי שובל.

כותב לי יוסי: " שלום ישראל - במהלך חיפוש תמונות עבור עבודת השורשים של נכדתי מצאתי את התמונה הרצו"ב. מאחוריה היה כתוב 'בילגוראיי 1937 חוג דרמטי'. בתמונה מופיעה אימי רוזה. מלבדה לא זיהיתי אף אחת. בהזדמנות תפרסם את התמונה ואולי חברים יזהו קרובות משפחה. דרך אגב לא בהכרח כולן יהודיות. ייתכן והיו גם ארטיסטיות מבין השיקסהס".

מי שידוע מי האנשים הצעירים המצולמים ויכול לשתף אותנו בידיעותיו יבורך, אנו כמובן נפרסם את הפענוח מחדש.

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03- 6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il
פקס: 03-5718129

~ 9 ~

שאלון לצרכי מחקר מיועד לבנות ובני דור שני.

ושוב פנייה אליכם, בני הדור השני, בבקשה לשתף פעולה עם צוות חוקרים העורכים מחקר אקדמי לבחינת מגוון מאפיינים והתנהגויות בקרב בני הדור השני של ניצולי השואה.

החוקרים העומדים בראש המחקר הם פרופ' טל שביט, דיקן ביה"ס למנהל עסקים במכללה למנהל ומומחה בינלאומי בתחום הכלכלה ההתנהגותית, ולצידו ד"ר גילה אורן, ראש המחלקה לשיווק וניהול אסטרטגי בבית הספר למנהל עסקים וחוקרת בנושאי מורשת.

נודה לכם מאד אם תואילו להשיב על השאלון ולסייע לנו בהפצתו למקורבים רלוונטיים - דור שני לשואה.

השאלון כמובן אנונימי ותוצאות השאלון ישמשו למחקר בלבד.

מצ"ב לינק לביצוע הסקר: http://bgmanagement.qualtrics.com/jfe/form/SV_6Ead7F96jkqkxkQ5

אנו מודים לכם מראש.

צוות המחקר

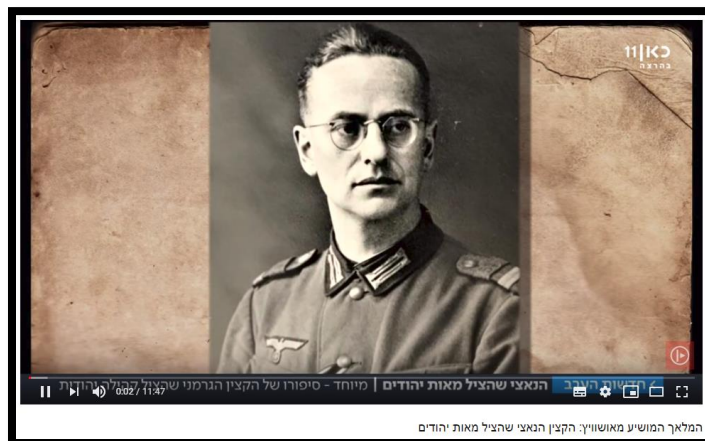
פרופ' טל שביט | ד"ר גילה אורן

המכללה למינהל, בית הספר למינהל עסקים

הלמוט קלייניקה הגרמני מאושוויץ שהציל יהודים

מצ"ב לינק לעוד סיפור מרגש שראוי שנצפה בו – "המלאך המושיע מאושוויץ" הסרט המקורי הוקרן ב"כאן 11"

<https://www.youtube.com/watch?v=O-vm8lq5ts&feature=youtu.be>

בברכה

רבקה ניב וישראל בר-און

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il
פקס: 03-5718129

~ 10 ~

משוב:

From: אסתי עילם שפיטליניק [mailto:eilamesti@walla.com]

Sent: Saturday, May 25, 2019 7:38 PM

ישראל, הופתעתי כל כך! שכחתי שפעם שלחתי לך את התמונות.

יש טעות בשנת הלידה המשוערת של הבת של רפאל גליקליך, רייזל. היא נולדה בערך ב 1913 ולא ב 1813...

שוב תודה

בברכה

אסתי

תודה לך.

אתקן את שנת הלידה

ישראל.

From: pinhas shoval [mailto:pinhassh@gmail.com]

Sent: Saturday, May 25, 2019 6:27 PM

ישראל שלום

אתה ויוסי הצלחתם לרגש אותי. בתמונה של בנות החוג הדרמטי מבילגוראי 1937 זיהיתי את אימי שושנה שינוולד (אז

רוזה סטמפל). יושבת בשורה האמצעית באמצע. מבין כישוריה של אימי לא הייתי מודע לכישרון המשחק שלה וכמובן לא

ידעתי על השתתפותה בחוג הדרמטי. מה שכן אני יודע שהיו לה חברות "גויות" כך שבהחלט יתכן שכמה מהמופיעות

בתמונה הן "שיקסעס" כמו שיוסי כתב.

אשמח אם תעביר ליוסי מייל זה ואת תודותי.

בבקשה שלח לי את הטלפון שלא כדי שאצור איתו קשר ואנסה לברר עוד כמה פרטים במידה ויש לו.

בברכה שובל פנחס

From: לאה נבו [mailto:leahnevo@walla.co.il]

Sent: Saturday, May 25, 2019 5:04 PM

שלום ישראל

אני אמליץ עליך לקבל את פרס ישראל. אין עליך!

חוך מזה, באזכרה האחרונה דיברתי עם פיני גייסט. שמו של מיילאך שך הוזכר בהקראת השמות. כנראה שזו הפעם

הראשונה ששם משפחה זה הוזכר באזכרה.

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il

ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il

פקס: 03-5718129

ארגון יוצאי בילגוראיי בישראל
Bilgoraj Jewish survivors Organization - Israel
www.bil-is.com

~ 11 ~

מיילאך היה השכן של אבא והיה בן בית אצלנו כשעלה לארץ. הוא התחתן עם אישה אמריקאית והלך אחריה לאמריקה. נפגשנו בניו יורק וגם מספר פעמים כשהוא בא לביקור בארץ. הוא היה מאד אהוב עלי. קישרתי את פני עם ביתו של מיילאך והפניתי אותו לקרוא את הספר שהיא כתבה על אביה. השידוך עלה יפה ואני מקווה שהם ימשיכו להיות בקשר. הם לא ידעו זה על זה על זו.

שיהיה שבוע טוב!

בידידות רבה

לאה

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il
פקס: 03-5718129